

ἀρματωσιὰ ἡ, ἀρματωσία Ζάκ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ.) Τσακων. ἀρματωσίμα Πόντ. (Κερασ.) ἀρματουσία Τσακων. ἀρματωσιὰ σύνηθ. ἀρματωσκιὰ Σίφν. ἀρματουσιὰ βόρ. ιδιῶμ. ἀρματωσὰ Δ. Κρήτ. Μεγίστ. Προπ. (Πάνορμ.) κ. ἄ. ἀρματωδὰ Σκῦρ. ἀρματουσὰ Σάμ. κ. ἄ. ῥματωσιὰ Σύμ.

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀρματωσιὰ, ὃ ἐκ τοῦ ἀρματωσία <ἀρμάτωσι.

1) Τὸ σύνολον τῶν ὄπλων, ὄπλισμός, πανοπλία σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ.) Τσακων.: Βάνει τὴν ἀρματωσιὰ του. Ἀκριβῆ ἀρματωσιὰ σύνηθ. Σιδερένια ἀρματωσιὰ ΚΘεοτόκ. Οἱ σκλάβ. 43. || ῥσμ.

Ἐπούλεσα τὸν μαῦρον μου κι ὅλα τ' ἀρματωσίας
κ' ἐπέρα λιχτρομάκελλον κ' ἐγὼ 'ς σὸν Ἄδ' ἐπῆγα,
ἐλίχτρεψα κ' ἐγρίζεψα καὶ τὴν ἀγάπη μ' εὔρα
(λιχτρομάκελλον=εἶδος σκαπάνης, ἐλίχτρεψα=ἐσκάλισα, ἐγρίζεψα=ἐσκαψα) Κερασ. Τραπ. —Ποιήμ.

Ἐπυμέσα 'ς τὴν ἀρματωσιὰ πατόκορφα κλεισμένους
γυμνὸ βαστώντας τὸ σπαθὶ ἐρχότου θυμωμένους
ΙΤυπάλδ. Ποιήμ. 115.

Με τ' ἄλογά των σκίζουνε τὴν καταχνιὰ τοῦ λόγγου
καὶ βγάζουν τοῖς ἀρματωσιῇ καὶ στέκουν συντροφιά σου
ΓΣουρῆ Ἀπαντ. 2,281. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Η στ. 6127 (ἐκδ. JSchmitt) «τὰ ἄλογα καὶ τὰ φαρία καὶ τὰς ἀρματωσιῇ καὶ Διγεν. Ἀκριτ. στ. 219 (ἐκδ. SLambros) «βλέπει καὶ τὴν ἀρματωσιὰ ὅπου 'τον φορεμένος». 2) Τὸ σύνολον τῶν ὀργάνων καὶ ἐξαρτημάτων ἐν γένει τὰ ὅποια εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν κανονικὴν κίνησιν καὶ χρῆσιν τινός, ὅσον ὁ ἐξαρτισμός πλοίου, ἱστοί, ἱστία, κῶπαι κττ., τὰ ἐξαρτήματα δικτύων καὶ παντός ἐν γένει ἀλιευτικοῦ ὀργάνου κττ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν.): Ἡ ἀρματωσιὰ τῆς βάρκας-τοῦ καϊκιῦ κττ. σύνηθ. 3) Ἐπιπλα καὶ πᾶν ἄλλο συντελοῦν εἰς τὴν καλὴν ἐμφάνισιν οἰκίας Λυκ. (Λιβύσσ.) Μεγίστ. 4) Τὸ σύνολον τῶν κοσμημάτων ἢ πολυτελοῦς ἐνδυμασίας Εὐβ. Ἡπ. Πόντ. (Τραπ.) Σκῦρ. Στερελλ. κ. ἄ. —ΣΜατσούκ. Γλυκοχαράμ. 65.: Ἐφόρεσεν τὴν ἀρματωσίαν αὐτ' Τραπ. Οὔλ' ἡ ἀρματωδὰ εἶναι λιμπιστικὸ πρᾶμα (ἡ ἀρμ. ἐνν. τῆς νεονύμφου) Σκῦρ. Τὰ 'στοῦδὰ ἐγένταν ἕναν ὀλόχρυσον φορεσίαν μετὰ τὰ παπούτζα, μετὰ τὰ κουρσά, μετὰ ὅλα τ' ἀρματωσίας (τὰ κόκκαλα ἔγιναν μία ὀλόχρυσος φορεσιὰ μετὰ τὰ παπούτσια, μετὰ τὰ κροσσία καὶ ὅλα τὰ κοσμήματα. Ἐκ παραμυθ.) Τραπ. || Ποιήμ.

Ἀφίνω γειά, ἠηλὰ βουνά, καὶ σᾶς, κοντοροραχοῦλλες,
ὅπ' ἔχετε ἀρματωσιὰ μετὰ χίλια δγὸ στολίδια
ΣΜατσούκ. ἐνθ' ἄν. 5) Χρυσὰ κεντήματα ἐνδυμάτων Σκῦρ.

***ἀρματωτός** ἐπίθ. ἀρματοῦτὲ Τσακων.
Ἐκ τοῦ ρ. ἀρματώνω.
Ὀπλισμένος. Συνών. ἀρματωμένος (ιδ. ἀρματώνω 1).

ἀρμαχορός ὁ, Κύπρ. (Λεμεσ.)
Ἐκ τῶν οὐσ. ἄρμα (Ι) καὶ χορός.
Εἶδος χοροῦ συρτοῦ περὶ οὗ ιδ. ἄρμα (Ι) 2.

ἀρμεγάδι τό, ἀλμεγάδιν Πόντ. (Κερασ.) ἀλμεγάδ' Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀρμεγάδι Πελοπν. (Λακων.) κ. ἄ. ἀρμιγάδ' Θάσ. Λῆμν. Μακεδ. (Γκιουβ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀρμεγάδι.
1) Τὸ ἀμελγόμενον ζῷον (ἐν Πόντ. συνήθως ἡ ἀγελάς): Πόσα ἀρμεγάδια ἔχεις ποῦ βγάζεις τόσο τυρί; Λακων. Φέτους τ' ἀρμιγάδια μας δὲ βγάλαν γάλα Θάσ. Ἐχω ἕναν ἀλμεγάδ'

καὶ δύο στεῖρα (ἔχω μίαν ἀγελάδα ἀμελγομένην καὶ δύο στεῖρας) Κρώμν. || Παροιμ. φρ. Καλὸν ἀλμεγάδ' εἶρε (ἐπὶ ἐπιτηδεῖον ἐκμεταλλευσμένου χρηματικῶς ἀγαθὸν ἄνθρωπον) Κοτύωρ. Συνών. ἀρμεχτήρι. 2) Ἐπιθετικ., τὸ ἀμελγόμενον Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ.): Παροιμ. φρ. Ἀμον ἀλμεγάδιν χτήνον (σὺν ἀγελάς ἀμελγομένη. Ἰδ. προηγούμενην συνών. φρ.) Κερασ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Ἀκολουθ. Σπανοῦ (ἐκδ. ÉLegrand Biblioth. 2,44) «πεντακοσίους τζαγανούς ἀπὲ τὸ Ρήγιν ὅλον ἀρμεγάδια».

ἀρμεγαδιῶνας ὁ, ἀμάρτ. ἀρμιγαδιῶνας Λῆμν.
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρμεγάδι καὶ τῆς περιεκτικῆς καταλ. -ῶνας.

Τὸ διαμέρισμα τῆς μάνδρας ὅπου ἀμέλγουν τὰ ζῶα. Συνών. ἀρμεγὸς 5, ἀρμεγῶνας 2, ἀρμεχτούρα.

ἀρμεγάρι τό, Κρήτ.
Ἐκ τοῦ ρ. ἀρμέγω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρι (Π).

Τὸ δοχεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἀμέλγουν: Σὺν ἕνα ἀρμεγάρι ἦτονε ἡ κεφαλὴ του (δηλ. μεγάλη). Συνών. ἀρμεγᾶς 1, *ἀρμέγι, *ἀρμεγίος, ἀρμεγολόγος, ἀρμεγός 2, ἀρμεγῶνας 1, ἀρμεγώνι, ἀρμεχτήρι, *ἀρμεχτερό.

ἀρμεγάρις ὁ, Κρήτ. Σίφν.
Ἐκ τοῦ ρ. ἀρμέγω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρις.

1) Ὁ βοσκὸς ὁ κάμνων τὴν ἄμελξιν τῶν ζώων Κρήτ. Σίφν. Συνών. ἀρμεγάτορας, ἀρμεγός 1, ἀρμεχτής.

2) Πληθ. ἀρμεγάροι, δύο ἐπιμήκεις λίθοι ὑψούμενοι ὡς παραστάδες εἰς τὴν εἴσοδον τῆς μάνδρας Κρήτ. Συνών. κοκκαλιάραι.

ἀρμεγαρόλακκος ὁ, Δ. Κρήτ.
Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρμεγάρι καὶ λάκκος.

Λάκκος ἀβαθὴς ἐντὸς τοῦ ὁποῖου τοποθετεῖται τὸ δοχεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀμέλγουν διὰ νὰ μὴ ἀνατρέπεται τοῦτο ὑπὸ τῶν κινήσεων τοῦ ἀμελγομένου ζώου.

ἀρμεγᾶς ὁ, Θράκ. (Αὐδήμ.) ἀρμιγᾶς Μακεδ. (Πάγγ.)
Ἐκ τοῦ ρ. ἀρμέγω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶς.

1) Ἀρμεγάρι, ὁ ιδ., Μακεδ. (Πάγγ.) 2) Μέγας πίθος χρησιμοποιούμενος συνήθως ὡς δοχεῖον τοῦ πετμεζιοῦ Θράκ. (Αὐδήμ.)

ἀρμεγάτορας ὁ, Κρήτ. (Κασιδ.) ἀρμεάτορας Νάξ. (Φιλότ.) ἀρμεατόρος Νάξ. (Φιλότ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρμέγω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άτορας. Τὸ ἀρμεατόρος ἐκ τοῦ πληθ. ἀρμεατόροι.
Ἀρμεγάρις 1, ὁ ιδ., ἐνθ' ἄν.: Ἡβαλα ἀρμεγάτορα 'ς τὰ ὀζά μου Κασιδ. Κάσσετε δγὸ τρεῖς ἀρμεατόροι νὰ τ' ἀρμέξωμε 'εῖρὰ 'εῖρὰ (γιερά, γλήγορα) Φιλότ.

ἀρμεγὰ ἡ, Κρήτ. ἀρμεὰ Νάξ. (Φιλότ.)
Ἐκ τοῦ ρ. ἀρμέγω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -γά.

Ἡ ποσότης τοῦ ἀμελγομένου γάλακτος ἀσχετῶς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ζώων ἐνθ' ἄν.: Ἀρμεὰ βραδινὴ-πρωινὴ Φιλότ. Συνών. ἀρμεγιδγά, ἀρμεξγά.

ἀρμεγή ἡ, Κρήτ. —ΓΒλαχογιάνν. Τὰ παληκάρ. 70 —Λεξ. Βλαστ. μουρηγὴ Κάρπ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀμολγή. Τὸ εἶπαρὰ τὸ οὐ διὰ τὸ ἀρμέγω. Πβ. καὶ ἀρμεγός.

1) Ἀρμεγιά, ὁ ιδ., Κρήτ. —ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. —Λεξ. Βλαστ.: Καίρὸς ἀρμεγῆς ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. 2) Πηλινὴ ὑδρία Κάρπ.: ῥσμ.

Ἄν εἶν' καὶ θές με γιὰ φαεῖ, φέρνω σου δγὸ περδίκια,
κι ἂν καὶ θές με γιὰ κρασί, φέρνω μουρηγὴ γεμάτη.

